

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/123/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119329750
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119329750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: SetCar sk, a.s., so sídlom Ulica priemyselná 10, 038 52 Sučany, IČO: 50 387 189, právne zastúpený: JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom Q. X, XXX XX R., proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom E. V. X/A, XXX XX P., o zaplatenie 716,56 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 6C/73/2019-59 zo dňa 16. júna 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 716,56 € a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu považoval za danú na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú uzavreli dňa 12.02.2019 žalobca ako postupník a poškodený S. P. ako postupca, v ktorej poškodený deklaroval, že má peňažnú pohľadávku voči žalovanému ako poisťovni a likvidačnému zástupcovi, ktorý rieši škodu spôsobenú vozidlom zn. DAF nákladné, EČV: 9T 178 61, vo výške 1.458 € z titulu jeho nároku voči žalovanému vynaložených podľa § 4 zákona č. 381/2001 Z.z., pričom ide o nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 15.01.2019 na vozidle zn. Subaru Forester, EČV: MT 279 CV. Žalobca prenajal poškodenému P. motorové vozidlo zn. Škoda Kodiaq, EČ: BL 492 PL. Listom zo dňa 12.02.2019 adresovaným žalovanému, poškodený oznamoval žalovanému, že dňa 12.02.2019 postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému spočívajúcu v nároku na poistné plnenie vyplývajúcu z poistnej udalosti zo dňa 15.01.2019, a to vo výške 1.458 €, čím jeho pohľadávka prešla na žalobcu a týmto listom zároveň žalovaného požiadal o jej plnenie na ďalej špecifikovaný bankový účet. Žalovaný plnil na účet žalobcu dňa 21.03.2019 sumu 741,44 €. Poškodený ako právny predchodca žalobcu mal z uzatvorenej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla právo, aby žalovaný za neho nahradil preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci. Vzhľadom na potrebu poškodeného počas trvania opravy poškodeného vozidla využívať náhradné motorové vozidlo, neuznal krátene poistného plnenia (ktoré žalovaný navyše neodôvodnil), nakoľko nájomná zmluva bola uzatvorená na obdobie od 29.01.2019 do 12.02.2019, t.j. 15 dní a faktúra za opravu poškodeného vozidla bola vystavená dňa 11.02.2019, keď objednávka bola zadaná dňa 28.01.2019. Pri priznaní žalovaného nároku prihladol na dobu trvania nájmu náhradného vozidla v zmysle uzatvorenej nájomnej zmluvy. Zníženie sumy nájomného zo strany

žalovaného nie je možné akceptovať, nakoľko nemožno objektívne požadovať od poškodeného, aby v prípade poistnej udalosti, kedy utrpí škodu na vozidle, ktoré má v držbe a nemôže ho využívať, hľadal prenajímateľa náhradného vozidla, ktorý účtuje čo možno najnižšie nájomné. Uvedené by poškodeného v jeho situácii zaťažilo nad primeranú mieru. S prihliadnutím na tieto závery priznal žalobcovi uplatňovaný nárok z rozdielu medzi fakturovaným nájomným za prenájom náhradného vozidla a sumou, ktorú žalovaný žalobcovi z tohto titulu vyplatil. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

3. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný a namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok považuje za nesprávny, nezákonný a navyše aj arbitrárny a trpí nepreskúmateľnosťou. Súd vyslovil právne závery, avšak nevysporiadal sa so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. Predovšetkým sa nedostatočným a nesprávnym spôsobom vysporiadal s námietkou aktívnej legitímácie žalobcu. Zo súdom uvádzaného zisteného skutkového stavu vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Z toho vyplýva, že poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu. Preto, ak poškodený predstavoval dlžníka žalobcu, nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením zmluvy o postúpení nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, ale došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. K úhrade faktúry nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v predloženej zmluve o postúpení. Z predloženej Zmluvy o postúpení totiž jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Preto takýto právny úkon je neplatný podľa § 39 OZ a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 20/2007. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca k odvolaniu žalovaného konštatoval, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli akokoľvek spochybníť správnosť skutkových zistení a právnych záverov súdu prvého stupňa. V konaní žalovaný nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by rozsudkom priznaný nárok žalobcovi mohol akokoľvek spochybníť. Napadnuté rozhodnutie je vecne správne a súd sa dôsledne vysporiadal s predmetom konania a plne sa stotožňuje s názorom súdu obsiahnutým v odôvodnení rozhodnutia, preto nevidí dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa. Platná zmluva o postúpení pohľadávky má za následok zmenu v osobe veriteľa, keď nový veriteľ nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitímáciu na jej uplatnenie a úplný výkon. K postúpeniu budúcej pohľadávky, ktorú mal pôvodne poškodený voči žalovanému a k započítaniu vzájomných pohľadávok medzi poškodeným a žalobcom sa v celom rozsahu odvoláva na svoje predchádzajúce vyjadrenia. Argumentáciu žalovaného považuje za zmätočnú a zavádzajúcu. Žalobca a poškodený uzatvorili súčasne s postúpením pohľadávky dohodu o vzájomnom započítaní týchto pohľadávok, teda k momentu uzavretia dvoch zmlúv dochádza podľa prejavenej a súhlasnej vôle zmluvných strán k stretu pohľadávky žalobcu z titulu nájomného voči poškodenému a pohľadávky poškodeného voči žalobcovi na zaplatenie odmeny za postúpenie budúcej pohľadávky, ktorým momentom sa zároveň mení charakter pohľadávky na existujúcu v konkrétnej sume a výške. To znamená, že účastníci zmluvy o prenájme vozidla sa dohodli, že nájomca svoj záväzok zaplatiť nájomné a prenajímateľ svoj záväzok zaplatiť cenu za postúpenú budúcu pohľadávku vysporiadajú započítaním, aby sa tak predišlo dvojitému plneniu s negatívnym dopadom na postavenie poškodeného, ktorý by musel najskôr zaplatiť nájomné a následne po zinkasovaní ceny za postúpenie pohľadávky túto postúpiť prenajímateľovi ako postupníkovi. Uvedený postup pri vzájomnom vysporiadaní nárokov súvisiacich s prenájomom vozidla negatívne zasahuje do majetkových práv poškodeného a je popretím inštitútu a funkcie náhrady škody, ktorou je minimalizovať a reparovať vplyv škodovej udalosti v majetkovej sfére poškodeného. Zákon takúto formu splnenia záväzku pripúšťa a rovnako judikatúra i odborná prax tento právny úkon považuje za ekvivalent platenia. K otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v obdobných skutkových okolnostiach poukázal na rôzne rozsudky všeobecných súdov, ako napríklad rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/55/2019, 13Cob/49/2019 a 9Co/300/2018. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok v intenciách ust. § 379 a § 380 CSP a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Jednou z odvolacích námietok žalovaného bolo, že rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí nedostatočným odôvodnením. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo sporovej strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu SR totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Odvolacia námietka žalovaného po vecnej stránke smerovala proti nedostatku aktívnej vecnej legitímácie.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednanú vec vecne správne posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP (k namietanej aktívnej vecnej legitímácii poukazuje predovšetkým na bod 25. až 27.), odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), splnením dlh zanikne.

9. Podľa § 559 ods. 2 OZ, dlh musí byť splnený riadne a včas.

10. Podľa § 580 OZ, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

11. Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok patriacich vzájomne veriteľovi a dlžníkovi, ktorých plnenie je rovnakého druhu (najčastejšie peniaze), ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu, prípadne i proti vôli druhého účastníka urobí prejav smerujúci k započítaniu. Musí však ísť o pohľadávky spôsobilé na započítanie (započítateľné), t.j. také, ktorých započítanie nie je vylúčené dohodou účastníkov alebo zákonom. Vo svojej podstate ide o formu bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným splnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. To umožňuje ušetriť dvojaké splnenie vzájomných pohľadávok a navzájom zjednodušiť majetkové vzťahy medzi účastníkmi, a to aj v prípadnom súdnom konaní, ak dôjde medzi nimi k sporu. Význam započítania spočíva najmä v úspore nákladov, ktoré by inak obidvaja účastníci museli vynaložiť pri uskutočnení vzájomného plnenia. Okrem toho má jednostranné započítanie dôležitý význam pri zabezpečení veriteľa, lebo umožňuje dlžníkovi, ktorý je súčasne veriteľom vyhnúť sa riziku, že po splnení jeho záväzku druhý účastník jeho vzájomnú pohľadávku neuspokojí.

12. Právnym následkom započítania je zánik vzájomných pohľadávok, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli ako pohľadávky spôsobilé na započítanie a nie až od kompenzačného prejavu, resp. od doby, keď takýto prejav došiel druhej strane. Právne účinky (zánik záväzkov) nastávajú ku dňu stretnutia vzájomných pohľadávok, ak sú splnené všetky predpoklady pre započítanie, a to, že sa jedná o vzájomné pohľadávky, ide o plnenie rovnakého druhu, pohľadávky sú spôsobilé na započítanie a bol urobený prejav smerujúci k započítaniu. Občiansky zákonník upravuje dva prípady zániku záväzku započítaním, a to:

- a) započítanie jednostranným právnym úkonom
- b) započítanie dohodou.

13. V preskúmvanej veci Zmluvou o postúpení pohľadávky 12.02.2019 medzi poškodeným S. P. a žalobcom boli upravené navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti subjektov zmluvy a nespochybnenou vôľou poškodeného a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, a to k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatou za postúpenie pohľadávky. To, že postupca záväzkov z nájomného priamo nesplnil, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnil započítanie, ktoré predstavuje jeden zo spôsobov zániku dlhu, nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky z titulu náhrady škody.

14. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní (aktívnou legitimáciou žalobcu a náležitosťami odôvodnenia napadnutého rozsudku) a ostatnými predpokladmi na priznanie uplatňovaného nároku sa po vecnej stránke nezaoberal.

15. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného odvolacie námietky žalovaného sú nedôvodné, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, a to vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní mal žalobca plný úspech, preto mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu proti odvolateľovi - žalovanému. O výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)